

TIEDOSSA TULEVAISUUS
PROFESSORILIITTO | VUOSIKERTOMUS 2025

PROFESSORILIITTO
PROFESSORFÖRBUNDET
FINNISH UNION OF UNIVERSITY PROFESSORS

www.professoriliitto.fi

Tiedossa tulevaisuus

– tapahtumia vuonna 2025

Professoriliitto toimi vuonna 2025 strategisten painopisteidensä eli tutkimuksen ja opetuksen vapauden ja sivistyksen puolesta sekä professorin hyvän työn puolesta. Korostimme toiminnassamme yliopistojen ja tutkimuslaitosten resurssien turvaamista. Edellytimme, että yliopistojen rahoituksen painopiste on siirrettävä koulutusmääriin perustuvasta rahoituksesta ja projektikohtaisesta tutkimusrahoituksesta nykyistä enemmän vapaaseen tutkimusrahoitukseen.

Kevätseminaarimme teema oli tiedeperusteista kasvua ja hyvinvointia. Olimme aktiivinen vaikuttaja Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio 2040 -työssä. Linjasimme, että yliopistoihin kuuluvaa tohtorikoulutusta tulee kehittää kestävästi ja laadukkaasti. Työskentelimme paikallisesti ja valtakunnan tasolla sen edistämiseksi, että professorikunnan palkkaus ja työskentelyolosuhteet olisivat kansainvälisesti ja kansallisesti kilpailukykyisiä. Annoimme palkkiosuosituksen professorien laatimia akateemisia asiantuntijalausuntoja varten. Osallistuimme yliopistosektorin työehtosopimusneuvotteluihin, jotka päättyivät Tampereen yliopiston lakon ja

haastavien neuvotteluiden jälkeen valtakunnan-
sovittelijan antaman sovintoesityksen
hyväksymiseen.

Olimme jäsenistön tukena muutosneuvotteluissa. Annoimme työ- ja virkasuhdeneuvontaa jäsenille yhteensä yli 1000 kertaa. Tämän lisäksi professoriluottamusmiehet käyttivät luottamusmiestehtävien hoitamiseen keskimäärin noin 100 tuntia vuodessa. Tavoitteenamme on, että jokaisessa yliopistossa olisi professoripäälouottamusmies. Vuonna 2025 professoripäälouottamusmiehiä oli viidessä eri yliopistossa. Paikallisella tasolla liiton toiminnassa keskeisessä roolissa olivat paikallisosastot ja niiden aktiivijäsenet.

Julkistimme tammikuussa Vuoden Professorin 2025, Heidi Kuusniemen.

Liiton valtuusto hyväksyi Tieteen ja professorikunnan edunvalvoja -strategian vuosille 2026–2030. Professoriliiton päivitetty arvot ovat **vastuu tieteestä ja akateeminen vapaus, kollegiaalisuus ja yhteisöllisyys** ja **sivistyksen edistäminen**.

Olemme olemassa jäseniämme varten.

Strategian toteuttaminen 2025

1. Tutkimuksen ja opetuksen vapauden ja sivistyksen puolesta

Puolustimme tutkimuksen ja ylimmän opetuksen vapautta, sillä ne muodostavat demokratian perustan. Tiede, taide ja sivistys ovat yhteiskunnan henkisen ja taloudellisen hyvinvoinnin sekä kansainvälisen kilpailukyvyn kulmakivi. Ne ovat myös osa tiedon huoltovarmuutta ja yhteiskunnan resilienssiä.

Korostimme tieteen, taiteen ja ylimmän opetuksen resurssien turvaamista. Edistimme tutkimus-, kehitys- ja innovaatorahoituksen kasvattamista neljään prosenttiin bruttokansantuotteesta. Vaikutimme budjettiriihessä siihen, että tutkimuksen rahoitus yliopistoissa ja tutkimuslaitoksissa huomioitiin valtion budjetissa TKI-linjausten mukaisesti. Tohtori-koulutusta tulee kehittää kestävästi ja laadukkaasti. Päätökset tohtorikoulutuksen muutoksista tulee käsitellä yliopistoissa kollegiaalisesti. Linjauksissa tulee ottaa huomioon tieteenalakohtaiset erot. Erityistä huomiota tulee kiinnittää siihen, että ulkomailta tulleet henkilöt voivat jäädä tohtoritutkinnon tekemisen jälkeen Suomeen. Vaadimme vahvempaa perustutkimuksen rahoitusta. Edellytimme, että yliopistoille määritellyistä lisäaloituspaikoista koituvat kulut resursoidaan täysimääräisesti ja niin, että koulutuksen tutkimukseen perustuva laatu säilyy.

Edellytimme, että pitkällä aikavälillä yliopistojen rahoituksen painopiste on siirrettävä koulutusmääriin perustuvasta rahoituksesta ja projekti-kohtaisesta tutkimusrahoituksesta nykyistä enemmän vapaaseen tutkimusrahoitukseen. Vain vapaalla tutkimusrahoituksella on mahdollista varmistaa, että yliopistot

voivat nopeasti profiloitua omiin erityisaloihinsa ja Suomi nousee tutkimuksen ja opetuksen edelläkävijämaaksi. Tulevaisuuden innovaatiot nousevat odottamattomista suunnista ja tieteenalojen yhteistyöstä.

Tieto ei ole mielipidekysymys. Suomelle tulee luoda hallituskaudet ylittävä tiedepolitiikan visio, yliopistoilla ja tutkimuslaitoksilla tulee olla kansainvälisesti kilpailukykyiset toimintaedellytykset ja yliopistojen kollegiaalista päätöksentekoa tulee vahvistaa. Osallistuimme muun muassa pohjoismaiseen yhteistyöhön ja HERSC-kokouksiin ja vaikutimme tätä kautta eurooppalaiseen korkeakoulupolitiikkaan.

Edellytimme, että yliopistoyhteisön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia lisätään ja tiedemyönteistä ilmapiiriä vahvistetaan. Puhuimme henkilöstön vaikutusmahdollisuuksien puolesta muun muassa rehtoritapaamisissa. Liiton johto ja viestintä edistivät tiedemyönteistä ilmapiiriä. Yliopistojen toimielimillä pitää olla selkeä työnjako ja toimielinten välillä hyvää yhteistyötä. Yliopistolakia tulee muuttaa siten, että yliopistoyhteisöä edustava monijäseninen toimielin hyväksyy yliopiston johtosäännön. Johtosääntöjä tulee kehittää. Osastomme osallistuivat yliopistojen johtosääntöjen uudistamistyöhön. Liiton hallituksen asettaman yliopistodemokratiatyöryhmän tehtävänä on muun muassa koostaa ja raportoida yliopistojen johtosäännöistä liiton hallitukselle ja laatia selvitys yliopistolain uudistamisen tarpeista.

2. Hyvän työn puolesta

Vaadimme, että professorikunnan palkkaus ja työskentelyolosuhteet ovat kansainvälisesti ja kansallisesti kilpailukykyisiä huomioiden professorikunnan työn vaatuvuus. Professoreiden palkkakehitys tulee korjata ja sitä tulee parantaa. Julkistimme valtuuston kevätkokouksen yhteydessä selvityksen professorikunnan palkoista. Raportti sisältää tiedot myös professorin urapolulla olevien osalta. Kannustimme työssäkäyviä jäseniä pyytämään palkankorotusta. Tuimme osastojamme mahdollisten yliopistokohtaisten professorikuntaa koskevien palkkausjärjestelmien rakentamisessa.

Osallistuimme yliopistosektorin työehtosopimusneuvotteluihin, jotka alkoivat tammikuussa ja päättyivät valtakunnansovittelijan antaman sovintoesityksen hyväksymiseen 21.5.2025. Tampereen yliopisto oli lakossa 7.5.2025. JUKO ry:n ja muut pääsopijajärjestöt antoivat lakkovaroituksen Helsingin yliopistoon ja Turun yliopistoon 12.5.2025. Lakko olisi toteutettu 27.5. Sivistysala ry teki päätöksen jäsenmaksuperinnän keskeyttämisestä ja kielsi luottamusmiehiä osallistumasta luottamusmieskoulutukseen työajalla. Palkat nousevat lähes kolmen vuoden mittaisella sopimuskaudella (21.5.2025–31.3.2028) yhteensä 7,8 prosenttia. Työehtosopimus mahdollistaa paikallisen sopimisen työsuunnitelmien periaatteista. Tämä avasi yliopistoille mahdollisuuksia kilpailla parhaista osaaajista esimerkiksi tutkimusmahdollisuuksien houkuttelevuudella.

Osallistuimme valtiosektorin virka- ja työehtosopimuksen uudistamista koskeviin neuvotteluihin Vakavan kautta. Valtion virka- ja työehtosopimuksen syntyminen edellytti lakkoja. Valtion virka- ja työehtosopimus on voimassa 1.3.2025–29.2.2028. Palkkoja korotetaan tänä aikana yhteensä 7,8 prosenttia.

Pidimme esillä professorin urapolkuun liittyviä ongelmia ja hyviä käytänteitä sekä autoimme urapolulla olevia yksittäisiä jäseniämme. Näkemyksemme mukaan yliopiston on perusteltava työsuhteen määräaikaaisuus muuten kuin viittaamalla yleisesti tenure track -järjestelmään tai työn luonteeseen. Kantamme mukaan henkilöllä ei pitäisi olla kahta määräaikaista työsuhteen professorin urapolulla, sillä urapolulla edetessä suurempi osa tehtävistä on pysyviä, ei tilapäisiä.

Vahvistimme paikallista edunvalvontaa muun muassa tukemalla ja kouluttamalla professoriluottamusmiehiä ja osastojamme edunvalvontasioissa ja yksittäisten jäsenten asioiden hoitamisessa. Tavoitteenamme on, että jokaisessa yliopistossa on professoripäälouottamusmies. Professoripäälouottamusmiehiä oli vuonna 2025 Aalto-yliopistossa, Helsingin yliopistossa, Tampereen yliopistossa, Turun yliopistossa ja Åbo Akademiassa. Professoriluottamusmiehet käyttävät luottamusmiestehtävien hoitamiseen keskimäärin noin 100 tuntia vuodessa, tehtävien määrässä on suurta kausittaista vaihtelua. Luottamusmies neuvottelee työnantajan kanssa työsuhteeseen liittyvistä asioista, ja yksittäisiä työntekijöitä koskevissa erimielisyyksissä luottamusmiehet auttavat jäseniä eniten palkkaukseen, kanteluihin ja epäasialliseen käytökseen, professorin urapolkuun ja varoitus/irtisanomisasioihin liittyen.

Turvasimme professorikunnan ja muun opetus- ja tutkimushenkilöstön tekijänoikeuksia ja oikeuksia aineistoihin. Tekijänoikeuslain kokonaisuudistus ei tämän hallituskauden aikana vastoin hallitusohjelmassa kirjoitettua toteudu, mutta mahdollisia osittaisuudistuksia saatetaan tehdä, ja niihin liitto on mukana vaikuttamassa. Liiton hallitus asetti tekijänoikeustyöryhmän, jonka tehtävänä on muun muassa yleisen tietoisuuden laajentaminen tekijänoikeuskysymyksistä, tiedon jakaminen jäsenille ja liiton mahdollisten lausuntojen valmisteleminen.

Toiminnan pääpiirteet 2025

1. Tutkimuksen ja opetuksen vapauden ja sivistyksen puolesta

Professoriliitto vaalii tieteen, taiteen ja ylimmän opetuksen vapautta ja edistää niitä turvaavia oikeuksia

Puolustimme tutkimuksen ja ylimmän opetuksen vapautta. Tutkimuksen vapauteen kuuluu vapaus valita tutkimuksen aiheet, menetelmät ja julkaisutavat. Opetuksen vapaus sisältää oikeuden opettaa haluamallaan tavalla niin sisällöllisesti kuin menetelmällisesti. Korostimme tieteen, taiteen ja sivistyksen merkitystä yhteiskunnassa. Tiede, taide ja sivistys ovat vapaan ja osallistuvan demokratian edellytys sekä hyvinvoinnin ja kansainvälisen kilpailukyvyyn perusta.

Järjestimme jäsenkunnalle kaksi englanninkielistä webinaaria akateemisesta vapaudesta. Professori Brendan Cantwell (Michiganin yliopisto) piti esityksen otsikolla "Postliberal Higher Education in the United States" ja professori Katrin Kinzelbach (Institute of Political Science, FAU Erlangen-Nürnberg) esityksen otsikko oli "Academic Freedom Index – What does it tell us about the Academic Freedom?"

Akateeminen vapaus on perusoikeus, jonka juuret ovat kansainvälisessä oikeudessa, eurooppaoikeudessa ja Suomen perustuslaissa. Vaikutimme siihen, että yliopistojen julkisessa ohjauksessa huomioidaan akateeminen vapaus. Tämä edellyttää,

että merkittävä osa tutkimusrahoituksesta osoitetaan vapaaseen tutkimukseen. Akateeminen vapaus ei toteudu ilman turvattuja työsuhteita.

Olimme sivistysvaliokunnan kuultavana Suomen Akatemiasta annetun lain muuttamisesta. Edellytimme, että peruslaissa turvattua tutkimuksen vapautta ei saa kaventaa ja että tieteen suuntaamisen tulee toteutua ensisijaisesti tieteellisen yhteisön itsensä harjoittaman kritiikin kautta.

Edistimme tiedemyönteisen ja osaamista arvostavan ilmapiirin syntymistä Suomeen.

Teimme tiivistä yhteistyötä opetus- ja kulttuuriministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön ja muiden ministeriöiden, Suomen Akatemian, Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFIn, Tulanetin, Suomen ylioppilaskuntien liiton, Sivistysalan, Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandin, Sitran, kansainvälisten järjestöjen, keskeisten henkilöstöjärjestöjen sekä poliittisten päätöksentekijöiden kanssa.

Liiton valtuusto hyväksyi Tieteen ja professorikunnan edunvalvoja -strategiamme vuosille 2026–2030.

Professoriliitto ajaa yliopistojen ja tutkimuksen voimavarojen vahvistamista

Vaikutimme tiedepoliittisilla tavoitteilla, julkaisemalla kannanottoja ja lausuntoja ja järjestämällä sidosryhmätapaamisia siihen, että Suomessa investoitaisiin paremmin tutkimukseen ja ylipäähän koulutukseen. Jatkoimme liiton hallitusohjelmatavoitteita 2023–2027 koskevaa vaikuttamistyötä.

Vaadimme, että Suomelle tulee luoda hallituskaudet ylittävä tiedepolitiikan visio ja että yliopistoilla ja tutkimuslaitoksilla tulee olla kansainvälisesti kilpailukykyiset toimintaedellytykset. Parlamentaarisen valmistelun roolia tulee vahvistaa tiedepolitiikassa. Tutkimus-, kehitys- ja innovaatorahoituksen (TKI) osuus on nostettava vähintään neljään prosenttiin bruttokansantuotteesta tutkimus- ja kehittämis toiminnan rahoituslain mukaisesti. Vaikutimme TKI-rahoituslain täytäntöönpanoon. Vaadimme, että pitkän aikavälin rahoitusratkaisuisa lisätään yliopistojen ja tutkimuslaitosten perusrahoitusta vapaaseen tutkimukseen. Vapaa tutkimusrahoitus edistää myös tutkijoiden kansainvälistä liikkuvuutta ja yhteistyötä

sekä yritys yhteistyötä ja tutkimuksen vaikuttavuutta. Tapasimme muun muassa tiede- ja kulttuuriministerin. Annoimme valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaostolle lausunnon valtion talousarvioesityksestä vuodelle 2026.

Kevätseminaarimme teema oli tiedeperusteista kasvua ja hyvinvointia. Tiede- ja kulttuuriministeri Mari-Leena Talvitie toi tilaisuuteen valtiovalan tervehdyksen. Paneelikeskustelussa kasvun lähteitä kartoittivat pääjohtaja Lassi Noponen Business Finlandista, professori Jukka Westermarck Turun yliopistosta ja osakas Pauliina Martikainen-Rahnu Maki.vc:stä.

Yliopistojen opetus perustuu tutkimukseen, ja tutkimuksen tason noustessa myös koulutuksen taso kohoaa. Yliopistojen välinen kilpailu on kansainvälistä, ja yliopistolaki edellyttää yliopistoilta korkeaa kansainvälistä tasoa. Yliopistojen taso heijastuu innovaatioihin ja kansantalouden

Juontaja Anna Lehmusvesi, professori Jukka Westermarck, osakas Pauliina Martikainen-Rahnu ja pääjohtaja Lassi Noponen liiton Kevätseminaarissa 25.4.2025.

kehitykseen. Yliopistojen rahoituksen taso tulee nostaa kilpailijamaiden tasolle, ja rahoituksen painopiste pitää siirtää koulutusmääriin perustuvasta rahoituksesta ja projektikohtaisesta rahoituksesta vapaaseen tutkimusrahoitukseen. Myös tutkimuslaitosten tutkimusrahoituksen määrää tulee lisätä.

Lähetimme Risto Murron kasvutyöryhmälle näkemyksemme talouskasvun vauhdittamiseksi. Suomella tulee olla johdonmukainen ja kunnianhimoinen pitkän aikavälin tiedepolitiikka, yliopistoilla ja tutkimuslaitoksilla tulee olla kansainvälisesti kilpailukykyiset toimintaedellytykset ja yliopistojen rahoituksen painopisteen tulee olla vapaassa tutkimusrahoituksessa.

Korostimme kaikessa toiminnassamme yliopistojen autonomista asemaa niiden toiminnan keskeisenä edellytyksenä. Vaikutimme siihen, että perus-

tutkimuksen rahoitusta vahvistetaan ja että professoreilla on enemmän aikaa tehdä tutkimusta.

Suomen Akatemian, Strategisen tutkimuksen neuvoston ja Business Finlandin rahoituksen taso tulee taata, ja rahoituksen pitää olla pitkäjänteisestä. Seurasimme, miten esimerkiksi Suomen Akatemian jakama profiloitumisraha ja opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä strateginen rahoitus vaikuttivat eri yliopistoihin. Seurasimme myös niin sanotun lippulaivahankkeen toteuttamista.

Aloitimme liiton hallitusohjelmatavoitteiden valmistelun. Hallitusohjelmatavoitteemme julkaistaan Kevätseminaarissa 2026. Näkemyksemme mukaan valtioneuvoston avuksi tulee perustaa tiedepoliittinen neuvonantaja ja parlamentaarisen valmistelun roolia tulee vahvistaa tiedepolitiikassa.

Professoriliitto vahvistaa tutkimuksen, opetuksen ja yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen yhteyttä

Tiede, taide ja sivistys ovat vapaan ja osallistuvan demokratian edellytys sekä hyvinvoinnin, Suomen vetovoiman ja kansainvälisen kilpailukykyyn perusta. Korostamme tieteen, taiteen ja sivistyksen merkitystä yhteiskunnassa.

Korostimme tutkitun tiedon merkitystä päätöksenteossa. Tuotimme vaihtoehtoja ja uusia ideoita

päätöksenteon pohjaksi hyödyntämällä asiantuntevaa jäsenistöämme. Professorikunnalla tulee olla nykyistä vahvempi edustus tutkimus- ja innovaationeuvostossa ja valmisteluryhmissä.

Viestimme näkemyksistämme tiedotteissa, lausunnoissa, verkkosivuilla, sosiaalisessa mediassa, jäsenkirjeissä ja *Acatiimi*-lehdessä.

Professoriliitto toimii yliopistoyhteisön autonomian vahvistamiseksi ja edistää professorikunnan vaikutusmahdollisuuksia yliopisto- ja tiedeyhteisöissä

Korostimme yliopistoyhteisön autonomiaa sekä kollegiaalista päätöksentekoa. Yliopistojen itsehallinto on yliopistoyhteisön itsehallintoa. Laissa turvattu akateeminen vapaus edellyttää sekä tutkimuksen

ja korkeimman opetuksen vapautta että sitä, että yliopistoissa päätäntävalta kuuluu yliopistoyhteisölle itselleen. Menestyvät yliopistot ovat autonomisia kaikkialla maailmassa.

Liiton hallitus nimesi yliopistodemokratiatyöryhmän, jonka tehtävänä oli koostaa ja raportoida liiton hallitukselle yliopistojen johtosäännöistä, yliopistojen johtamisen ja hallinnon ongelmista, jotka nousevat esille edunvalvontatyössä, sekä jäsenistön näkemyksiä yliopistolaista ja hallinnon käytännöistä. Työryhmän tehtävänä oli lisäksi laatia selvitys yliopistolain uudistamisen tarpeista. Työryhmän toimikausi ulottui 31.1.2026 saakka.

Hyödynsimme tekemäämme selvitystä yliopistojen johtosäännöistä ja niiden vaikutuksista yliopistojen autonomiaan sekä professoreiden vaikutusmahdollisuuksiin ja toimintaan. Vaadimme yliopistolain muuttamista siten, että julkisoikeudellisen yliopiston yliopistokollegion ja säätiöyliopiston yhteisen monijäsenisen hallintoelimen tehtäviin lisätään johtosääntöjen vahvistaminen sekä yliopiston strategian ja hallituksen laatimien talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman hyväksyminen. Lisäksi esitämme yliopistolain muuttamista ja täydentämistä siten, että yliopistokollegio ja yhteinen monijäseninen hallintoelin voi vapauttaa hallituksen tai sen jäsenen tehtävästään, jälkimmäisen myös ilman, että hallitus tekee esityksen vapauttamisesta. Edellytämme, että säätiöyliopiston monijäsenisen hallintoelimen asemaa vahvistetaan yliopistolaissa siten, että säätiöyliopiston yhteinen monijäseninen hallintoelin valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä päättää itse hallituksen valintaa koskevista menettelyistä. Tuimme osastojamme yliopistojen johtosääntöjen uudistamistyössä.

Yliopistojen autonomiaa on vahvistettava muuttamalla yliopistojen rahoitusmallia. Vaadimme, että rahoituksen painopistettä siirretään lyhyen aikavälin tuloksellisuusrahoituksesta ja harkinnanvaraisesta rahoituksesta yliopistolaissa edellytettyyn perusrahoitukseen eli pitkäjänteiseen rahoitukseen.

Olimme aktiivinen vaikuttaja Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio 2040 -työssä. Edellytimme, että yliopistoja ja ammattikorkeakouluja kehitetään nykylainsäädännön pohjalta, duaalimalli säilyttäen. Yliopistot ja ammattikorkeakoulut voivat lisätä tuottavuuttaan vain erikoistumisen kautta eli siten, että yliopistot erikoistuvat yliopistojen tehtäviin ja ammattikorkeakoulut omiin tehtäviinsä. Tieteellinen tutkimus, tieteellinen ja taiteellinen tutkijakoulutus sekä professorinimikkeet kuuluvat yliopistoihin, eivät ammattikorkeakouluihin. Korkeakoulujärjestelmä ei voi toimia tehokkaasti ja vastata yhteiskunnan sille asettamiin moninlaisiin haasteisiin ilman duaalimallin mahdollistamaa erikoistumista. Professorit ovat ainoa henkilöstöryhmä, joka on erikseen mainittu yliopistolaissa. Myös tutkimuslaitoksiin perustetuista tutkimusprofessoreiden viroista on lainsäädäntöä.

Edellytimme, että professorikuntaa kuullaan yliopistojen ja tutkimuslaitosten strategisessa päätöksenteossa. Kannustimme jäseniämme hakeutumaan yliopistojen hallituksiin sekä kollegioiden ja konsistorin puheenjohtajatehtäviin.

Professoriliitto puolustaa jäsentensä tekijänoikeuksia oman työnsä tuotoksiin ja aineistoihin

Puolustimme professoreiden oikeuksia tutkimustensa tuloksiin, aineistoihin ja luovaan työhön. Vapaata yhteiskuntaa ei ole ilman tutkimuksen ja korkeimman opetuksen vapautta. Tutkijoiden tekijänoikeudet turvaavat tieteen vapauden, mahdollistavat innovaatiot ja takaavat osaltaan Suomen kilpailukyyn.

Liitto on laatinut tekijänoikeuksista suosituksen, jota hyödynsimme niistä sovittaessa.

Korostimme immateriaalioikeuksien, erityisesti keksintö- ja tekijänoikeusasioiden, kehittämistä ja niiden kannustavuuden tärkeyttä. Liittoa kuultiin

OKM:n hankkeessa tieteen ja koulutuksen tekijänoikeusselvitys, kuulemisessa korostimme tekijänoikeuksia kilpailukyvyyn vahvistajana ja professorien ja muiden tutkijoiden tekijänoikeuksien turvaamista. Liiton tekijänoikeustyöryhmä uudella kokoonpanolla aloitti toimintansa.

Osallistuimme aktiivisesti immateriaalioikeuksien, erityisesti keksintö- ja tekijänoikeusasioiden, kehittämiseen yliopistoissa. Tuimme yliopistojen

paikallisia edustajia tekijänoikeussopimuksia koskevilla neuvotteluilla. Vakiintuneen käytännön mukaisesti yliopistojen opetus- ja tutkimustyössä toimivien henkilöiden luomien teosten tekijänoikeudet eivät siirry työnantajalle, ja tutkijat määräävät itse tutkimuksensa tuloksista. Edellytimme, että edellä mainittu käytäntö ei muutu.

Edustajamme oli tekijänoikeusneuvoston varajäsen ja neuvottelujärjestö JUKO ry:n IPR-työryhmän jäsen.

2. Hyvän työn puolesta

Professoriliitto kokoaa yhteen eri aloilla ja erilaisissa tehtävissä toimivat professorit

Olemme koko professorikunnan liitto. Eri alat, yliopistot ja tutkimuslaitokset ovat edustettuina liittossamme.

Huomioimme toiminnassamme uran eri vaiheissa olevat jäsenet, myös professorin urapolulla olevat (tenure track), ulkomailta tulleet jäsenet sekä emerita- ja emeritusjäsenet.

Acatiimi-lehden kannet 1/2025 ja 4/2025.

Lähetimme jäsenkirjeet sähköpostitse suomen, ruotsin ja englannin kielillä ja keskeisimmät tiedotteet sekä suomeksi että englanniksi. Professori-blogissa otettiin kantaa yliopistojen ja tutkimuslaitosten ajankohtaisiin asioihin. Blogikirjoituksissa käsiteltiin mm. tieteen vapautta, työehtosopimusta ja kollegiaalisuutta. Osa kirjoituksista oli englannin- ja ruotsinkielisiä.

Annoimme jäsenillemme työ- ja virkasuhde- sekä eläkeasioita koskevaa neuvontaa. Järjestimme jäsenillemme eläkeinfon webinaarina.

Liiton valtuustossa on edustus kaikista yliopistoista sekä edustaja tutkimuslaitoksista. Valtuusto kokoontui kaksi kertaa. Liitossa toimii 14 osastoa, joita ei ole rekisteröity erillisiksi yhdistyksiksi, vaan ne toimivat liiton edustajina paikallistasolla.

Seurasimme jäsenmäärän kehittymistä kuukausittain. Sekä kokonaisjäsenmäärämme että ns. varsinaisten jäsenten määrä kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna. Käsitelimme jäsenrekrytointin tärkeyttä liiton eri tilaisuuksissa. Lähetimme osastoillemme rekrytointipaketteja yliopistojen uusien professoreiden sekä professoreiden urapoluilla olevien jäsenten rekrytointin avuksi.

Keräsimme uusilta jäseniltä heidän odotuksiaan liiton toimintaa kohtaan. Päivitimme verkossa olevaan Professorimatrikkeliin uusien jäsenten tiedot. Tietonsa antaneilla on mahdollista täydentää ja ylläpitää tietojaan digimatrikkelissa aina niin halutessaan.

Päivitimme tarjoamiamme jäsenetuja. Jäsenemme saivat esimerkiksi *Tiede*-lehden ja *Acatiimi*-lehden. Professoriliitto julkaisee Acatiimiä yhdessä Tieteen tekijöiden ja Yliopistojen opetusalan liitto YLL:n kanssa. Vuoden aikana ilmestyi viisi numeroa. Lehdellä on oma verkkopalvelu *acatiimi.fi*.

Jäsenillämme on vapaa-ajan tapaturmavakuutus sekä matkustaja- ja matkatavaravakuutus vakuutusyhtiö Turvassa. Vapaa-ajan tapaturmavakuutus on jäsenellä voimassa sen vakuutuskauden loppuun, jonka aikana henkilö täyttää 80 vuotta. Vapaa-ajan matkavakuutuksessa ei ole yläikärajaa.

Jäsenillämme on mahdollisuus saada liiton kalenteri. Käytössämme on mobiilijäsenkortti. Liitto tarjoaa jäsenilleen A-palveluiden kautta Member+ -jäsenetuja.

Professoriliitto turvaa professorin asemaa muutoksissa

Vain Professoriliitto ajaa professorikunnan etuja.

Vaadimme, että professorikunnan työsuhdeturvaa vahvistetaan. Tavoitteenamme on, että yliopistojen työehtosopimuksessa olisi määräys irtisanomisjärjestyksestä.

Vaadimme, että professorien työsuhde on voimassa toistaiseksi. Perusteettomat määräaikaiset työ- ja virkasuhteet tulee muuttaa toistaiseksi voimassa oleviksi työsuhteiksi ja viroiksi.

Edellytimme, että professoreita ei irtisanota tuotannollisilla tai taloudellisilla perusteilla. Korkein oikeus katsoi vuonna 2023 antamassaan tuomiossa, että tieteen ja ylimmän opetuksen vapaus ei merkitse sitä, ettei yliopisto muiden työnantajien tavoin voisi järjestellä toimintaansa uudelleen ja siinä yhteydessä toteuttaa välttämättömiä henkilöratkaisuja ja että Helsingin yliopistolla oli siten ollut taloudellinen, tuotannollinen tai toiminnan uudelleenjärjestämisestä johtunut asiallinen ja painava peruste irtisanoa kasvikologian professori vuonna 2016.

Olimme Åbo Akademiassa paikallistoimijoiden tukena muutosneuvotteluissa. Liiton paikalliset toimijat vaikuttivat aktiivisesti muutosneuvotteluihin. Aktiivisen toiminnan seurauksena yhtään professoria ei irtisanottu. Muutosneuvotteluissa oli keskeisesti kysymys rakenteellisesta kehittämisestä, jonka toteutumista seuraamme ja vaikutamme siihen tarvittaessa. Olimme jäsenistön tukena tutkimuslaitosten muutosneuvotteluissa.

Olimme varautuneet tarjoamaan uudelleensijoittumispalveluita toistaiseksi voimassa olevasta työ- tai virkasuhteesta tuotannollisilla ja taloudellisilla perusteilla irtisanotuille.

Professoreiden rekrytoinneissa on siirrytty tenure track -aikaan. Muut kuin tenure track -rekrytoinnit ovat Suomessa jo poikkeuksia. Nykyinen lainsäädäntö ei tunnista vallitsevaa käytäntöä, ja liiton näkemyksen mukaan yliopistolakia tulee täydentää professuuriin johtavaa urapolkua koskevilla säännöksillä. Yliopistojen ja tutkimuslaitosten tulisi seurata, miten professorin urapolku vaikuttaa professorikuntaan ja professorin työnkuvaan.

Tarjosimme jäsenille neuvontaa työelämän muutostilanteissa. Liiton toimisto antoi työ- ja virkasuhdeneuvontaa jäsenille yhteensä yli 1000 kertaa. Yhteydenottojen aiheena olivat muun muassa varoitus/irtisanomisasiat, erilaiset palkkaan liittyvät asiat, työsopimukseen liittyvät kysymykset sekä kanteluihin ja epäasialliseen käyttäytymiseen liittyvät asiat. Myös verotuksesta, eläkeasioista ja HTK-asioista kysytään liitolta usein. Luottamus-

mies on ensisijainen tuki työsuhteeseen liittyvissä kysymyksissä ja ongelmatilanteissa.

Professoriluottamusmiehet neuvoivat ja tukivat jäseniä työelämän erilaisissa muutoksissa ja ongelmissa. Järjestimme luottamusmiehille koulutusta sekä Julkisanalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry:n että Vakavan kautta sekä pidimme heille oman verkostopäivän. Liiton jäsenistä 32 toimi pääluottamusmiehenä, varapääluottamusmiehenä, luottamusmiehenä tai varaluottamusmiehenä. Professoriluottamusmiehistä kuusi toimi pääluottamusmiehenä.

Osastojen toimihenkilöt toimivat aktiivisesti erilaisissa muutostilanteissa, muun muassa yliopistojen rakenteellisen kehittämisen hankkeissa, pitämällä esillä professoreiden asemaa ja henkilöstön vaikutusmahdollisuuksia.

Tarjosimme jäsenillemme jäsenetuna työttömyysvakuutuksen Opetus ja tiede -työttömyyskassan (nyk. Työttömyyskassa Ote) kautta. Suurin osa liiton työssä käyvistä jäsenistä kuului työttömyyskassaan.

Tarjosimme jäsenille puhelinneuvontaa yksityiselämän oikeusasioissa. Jäsenemme käyttivät palvelua noin 100 kertaa erityisesti perintö-, asunto- ja kiinteistö- sekä verotusasioissa.

Säilytimme ammatillisen oikeusturvavakuutuksen enimmäismäärän 25 000 eurossa ja vastuu- vakuutuksen enimmäismäärän 100 000 eurossa.

Professoriliitto kehittää jäsentensä tasa-arvoisia ja yhdenvertaisia työskentelyolosuhteita

Vaikutimme siihen, että professorikunnalla on hyvät edellytykset vapaan tutkimuksen tekemiseen, opetukseen ja taiteelliseen toimintaan.

Vaadimme vapaan tutkimuksen turvaavan perusrahoituksen lisäämistä. Tällä hetkellä professoreiden työaika kuluu kohtuuttomasti ulkoisen rahoituksen hankkimiseen. Keskitetty, projektikohtainen ja kilpailutettu tutkimusrahoitus ei allokoisi rahoitusta tehokkaasti parhaisiin hankkeisiin. Se on luonut pullonkaulan, joka hidastaa tai estää tutkimusta, estää yhteistyötä ja heikentää Suomen kilpailukykyä.

Toimme esille, että ilman kunnollisia tukipalveluita yliopiston tutkimus- ja opetustoiminta vaarantuu, ja opettajien ja tutkijoiden työtaakka kasvaa.

Vaadimme yliopistojen työsopimusneuvotteluissa professorikunnan palkkauksen korjaamista sekä työskentelyolosuhteiden parantamista. Professoreilla tulee säännöllisesti olla mahdollisuus työehtosopimukseen perustuvaan, opetuksesta ja hallintotyöstä vapaaseen tutkimusjaksoon. Professoreilla pitää olla mahdollisuus akateemisen johtamistehtävän päättymisen jälkeiseen tutkimuskauteen. Osallistumme valtion virka- ja työehtosopimusneuvotteluihin neuvottelujärjestö JUKO ry:n kautta.

Tapasimme säännöllisesti yliopistojen rehtoreita ja muuta yliopistojen sekä tutkimuslaitosten johtoa. Nämä ja muut keskeiset tapaamiset on koottu vuosikertomuksen liiteosaan. Otimme tapaamisissa esille ajankohtaisten asioiden lisäksi professoreiden palkkaukset, rekrytoinnit, tutkimusmahdollisuudet, tekijänoikeudet sekä muut hyvän työn edellytykset, kuten asiantuntevan avustavan henkilöstön tärkeyden.

Edellytimme, että yliopistoissa työskenteleviin professoreihin sovelletaan kokonaistyöaika.

Korostimme, että yliopistojen työehtosopimuksen mukaisesti opetus- ja tutkimushenkilöstön kokonaistyöaika noudattavat vastaavat itse omasta työajastaan ja sen käyttämisestä työsuunnitelmassa oleviin tehtäviin. Professorien kontaktiopetuksen enimmäistuntimäärää (141 tuntia) ei tule kasvattaa. Liiton valtuusto linjasi kevätkokouksessaan, kuinka työsuunnitelmissa tulisi huomioida professoreiden ajankäyttö tutkimukseen/taiteelliseen toimintaan, opetukseen sekä yliopistoyhteisöissä ja yhteiskunnallisissa tehtäviin. Liiton paikalliset toimijat eli professoriluottamusmiehet ja osastot määrittivät kantansa mahdollisiin työaikakokeiluihin ja osallistuivat professorikunnan edustajina työsuunnitelmaperiaatteita koskeviin paikallisneuvotteluihin.

Vaikutimme siihen, että professoreiden suhteellista osuutta opetus- ja tutkimushenkilöstöstä lisättäisiin ja että professorin urapolku -järjestelmä ei johtaisi professuurien vähenemiseen. Otimme edellä mainittuja asioita esiin esimerkiksi yliopistojen johdon tapaamisissa. Kokoaikaisen professorien määrä kasvoi 2036 professorista 2092 professoriin syyskuusta 2024 syyskuuhun 2025. Kokoaikaisen professorin urapolulla olevien määrä kasvoi 892:sta 916:een syyskuusta 2024 syyskuuhun 2025.

Pidimme esillä naisten osuuden kehitystä professorikunnasta

Hyödynsimme toiminnassamme suositustamme professorin reilusta urapolusta. Olemme koonneet professorin urapolut yliopistoissa -taulukon. Neuvoimme urapolulla olevia jäseniä ja otimme kantaa yliopistokohtaisiin ohjeistuksiin.

Ohjeistimme ja neuvoimme professorinimikkeiden käytössä.

Naisten osuus professoreista (full)

36,2 %

Naisten osuus
associate-tason
professoreista

42,0 %

Naisten osuus
assistant-tason
professoreista

37,9 %

Osallistuimme kansainväliseen vuoropuheluun. Olemme jäsenenä Education Internationalissa (EI), jonka eurooppalainen osasto on nimeltään European Trade Union Committee for Education (ETUCE). ETUCE:ssa osallistumme erityisesti korkea-

koulutuksen ja tutkimuksen pysyvän komitean HERSC (Higher Education and Research Standing Committee) toimintaan. Osallistuimme myös pohjoismaiseen yhteistoimintaan. Vuosittainen tapaaminen järjestettiin kesällä 2025 Vaasassa.

Professoriliitto huolehtii professorikunnan asianmukaisesta palkkakehityksestä

Professoreiden palkkakehitystä tulee parantaa. Yliopistoja koskevissa työehtosopimusneuvotteluissa vaadimme, että jäsenistömme palkkakehitys ja työskentelyolosuhteet ovat kansainvälisesti ja kansallisesti kilpailukykyisiä ja palkkakehitys asianmukaista. Tavoitelimme prosentuaalisten kaikille tulevien yleiskorotusten lisäksi prosentuaalisia paikallisesti jaettavia järjestelyeriä, joiden kohdentamisessa tulee huomioida työn vastuullisuus ja tuloksellisuus, esihenkilö- ja johtotehtävät sekä palkkakehitys viimeisen viiden vuoden ajalta.

Palkkausjärjestelmien tulee paremmin huomioida työn vaativuus ja henkilökohtainen suoriutuminen sekä professorin koko työnkuva. Aloittavan professorin lähtötason tulee olla vähintään yhdeksän (9), kokeneen professorin vaativuustason vähintään (10) ja vaativuustaso 12 tulee ottaa käyttöön. Professorin urapolulla

associate-tason professorin lähtötason tulee olla kahdeksan (8) ja assistant-tason professorin lähtötason tulee olla seitsemän (7). Edistimme näitä tavoitteita niin paikallisesti osastojemme toimesta kuin valtakunnan tasolla palkkausjärjestelmän kehittämissä työryhmässä.

Tuimme osastojamme jäsenistön palkkauksen kehittämistyössä. Osastomme linjaavat itse, haluavatko ne yliopistokohtaisen palkkausjärjestelmän professorikunnalle. Kannustamme jäseniämme pyytämään arvioinnin avulla palkankorotusta esihenkilöltään.

Teimme palkkaselvityksen, jonka avulla seuraamme yliopiston palkkausjärjestelmässä olevien professorivreiden (full, associate, assistant), Aaltoyliopiston professoreiden sekä valtion tutkimus-

laitosten professoreiden palkkauksen kehittymistä. Seurasimme myös professoreiden lukumääriä sekä akateemisista johtamistehtävistä maksettavien palkkioiden, täydentävän rahoituksen hankkeiden

johtamispalkkioiden sekä asiantuntijatehtävistä ja -lausunnoista maksettavien palkkioiden maksamista. Tavoittelemme tasa-arvoista ja yhdenvertaista palkkauksellista kohtelua koko professorikunnalle.

Palkkaselvitys, syyskuu 2025

Kokoaikaisten professoreiden (full-taso) lukumäärä kasvoi vuoden aikana 2036 professorista 2092 professoriin. Määräaikaisten professoreiden osuus pysyi ennallaan kolmessa prosentissa.

Professorin urapolulla yliopistoissa oli 624 associate-tason professoria ja 352 assistant-tason professoria eli yhteensä 980 henkilöä. Valtaosa heistä oli kokoaikaisissa työsuhteissa. Lähes kaikki associate-tason professorit ovat vaati-tasolla 7. Assistant-tason professorit sijoittuvat vaati-tasolle 5–7. Aalto-yliopistossa on käytössä paikallinen palkkausjärjestelmäsopimus, ja siellä työskentelevien niin associate-tason kuin assistant-tason professoreiden palkkatasot poikkeavat muista yliopistoista edukseen.

Työnantajaselvityksen mukaan kaikkien yliopistojen professoreiden (full-taso) kokonaispalkka nousi vuoden aikana keskimäärin 3,0 % (mediaani 3,2 %). Yliopistojen yleisen työehtosopimuksen perusteella kaikkien palkkoja korotettiin 1.7.2025 2,5 %:n yleiskorotuksella. Paikallista erää maksettiin 1.12.2024 0,5 %. Professoreiden kokonaispalkka oli työnantajaselvityksen mukaan syyskuussa 2025 yliopistojen vakinaisilla professoreilla (full-taso) 8.168 euroa ja määräaikaisilla (full-taso) 7.837 euroa. Kaikkien professoreiden (full-taso) osalta keskimääräinen kokonaispalkka oli 8.157 euroa.

Yliopistojen professoreiden (full-taso) palkka-kehitys oli vuonna 2025 hiukan yleiskorotusta parempaa. Huolestuttavaa kuitenkin on, että professorien palkkakehitys on vuodesta

2014 lähtien ollut heikompaa koko opetus- ja tutkimushenkilöstöön verrattuna. Yliopistot palkkaavat eläköityvien professoreiden tilalle assistant-tason professoreita ja associate-tason professoreita. Uudet professorit (full-taso) palkataan alhaisille vaati-tasolle, ja heille määritellään usein matalahkot suoriutumisprosentit.

Yliopistojen associate-tason professoreiden kokonaispalkka nousi vuoden aikana keskimäärin 2,0 % (mediaani 2,0 %) ja assistant-tason professoreiden 1,8 % (mediaani 1,7 %).

Maanpuolustuskorkeakoulussa työskentelevien professoreiden keskipalkka oli 6.834 euroa. Tutkimuslaitoksissa työskentelevien professoreiden palkka oli keskimäärin 7.640 euroa, ja se nousi 1,2 % edelliseen vuoteen verrattuna. Tutkimuslaitosten osalta palkkaselvityksessä on osittain eri tutkimuslaitoksia, ja havaintojen määrä poikkeaa eri vuosina.

Naisten osuus yliopistojen professoreista (full-taso) oli 36,2 %, associate-tason professoreista 42,0 % ja assistant-tason professoreista 37,9 %. Sekä vakinaisten että määräaikaisten naisprofessoreiden (full-taso) vaati-keskiarvot ja suorituspäätös-keskiarvot ovat matalampia kuin miesprofessoreiden. Palkkaero miesprofessoreiden hyväksi oli 400 euroa. Naisprofessorin euro on työnantajaselvityksen mukaan 95 senttiä. Myös professorin urapolulla olevat naispuoliset niin assistant-tason kuin associate-tason professorit ansaitsevat miehiä vähemmän.

Liiton palkkiosuosituksen löytyvät liiton verkkosivuilta. Liitolla on ollut jo pitkään palkkiosuositus palvelusuhteen ulkopuolisia asiantuntijatehtäviä varten, kuten suunnittelu- ja tutkimustehtävät, erilaiset asiantuntijatehtävät sekä esitelmät ja alustukset. Yliopistot maksavat yliopistojen työehtosopimuksen pohjalta omiin päätöksiinsä perustuen erillisiä lisä- ja palkkioita muun muassa erilaisista akateemisista asiantuntijalausunnoista. Jäsenten palkkakyselyn mukaan em. palkkiot ovat pysyneet muuttumattomina ainakin viimeisen 10 vuoden ajan. Annoimme ensimmäistä kertaa palkkiosuosituksen professorien antamia akateemisia asiantuntijalausuntoja varten. Suositus sisältää pätevyuden arvioinnin professorin tehtävään tai professorin urapolulla olevaan tehtävään (perustyö ensimmäisen arvioitavan osalta vähintään 1500 euroa ja 500 euroa arvioitavaa kohden), pätevyuden arvioinnin dosentin arvoon (vähintään 500 euroa), väitöskirjan esitarkastajana toimimisen (vähintään 1000 euroa) ja vastaväittäjänä toimimisen (vähintään 1000 euroa).

Edustajamme jatkoi Julkisanalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry:n yliopistosektorin neuvottelukunnan puheenjohtajana. Hoidimme tutkimuslaitosten professoreiden palkkauksen

kehittämistä yhteistyössä JUKO ry:n ja akavalaisten liittojen yhteenliittymä Vakavan kanssa. Teimme tiivistä yhteistyötä keskeisten yliopisto- ja valtio-sektorilla toimivien liittojen kanssa.

Vaikutimme erityisesti Akavan kautta siihen, että ansiotulon verotusta kevennetään ja että solidaarisuusvero ja emeritus- ja emeritaprofessoreita koskeva niin sanottu raippavero poistuvat.

Valmistauduimme tulevaan neuvottelukierrokseen yliopistosektorin lakkotoimikunnassa yhdessä sektorin muiden jukolaisten järjestöjen kanssa. Kampanjoimme yhdessä jukolaisten järjestöjen kanssa työehtosopimuksen merkityksestä ja sisällöistä. Yliopistotes.fi-sivuston sisältö on tarjolla myös englanniksi ja ruotsiksi.

Valmistauduimme yhdessä muiden yliopisto- ja valtio-sektorin liittojen kanssa järjestöllisiin toimiin osana työ- ja virkaehtosopimusneuvotteluja. Tampereen yliopisto oli lakossa 7.5.2025. JUKO ry ja muut pääsopijajärjestöt antoivat lakkovaroituksen Helsingin yliopistoon ja Turun yliopistoon 12.5.2025. Lakko olisi toteutettu 27.5.

Lakko Tampereen yliopistossa
7.5.2025.

Professoriliitto tukee professoreiden myönteistä ammattikuvaa ja yhteisöllisyyttä

Korostimme professoreiden asiantuntijuutta tieteessä, ylimmässä opetuksessa, yliopiston ja tutkimuslaitoksen johtamisessa sekä yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa.

Tarjosimme jäsenillemme mahdollisuuden pitää yhteyttä professorikollegoihin liiton paikallistoiminnan kautta.

Seurasimme professori-nimikkeiden ja professorijohdannaisten nimikkeiden käyttöä ja tarvittaessa ohjeistimme nimikkeen käyttöä.

Järjestimme paikallisia ja valtakunnallisia tapahtumia. Järjestimme osana Tieteen päiviä tilaisuuden, jossa

professori ja UNITE-lippulaivan johtaja Heli Peltola kertoi lippulaivassa tehtävästä tutkimuksesta ja sen tieteellisestä ja yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta. Tilaisuudessa julkistettiin myös Vuoden Professori 2025, joka oli Heidi Kuusniemi.

Järjestimme jäsenille avoimen Kevätseminaarin.

Tiedotimme jäsenkirjeissä professoreita koskevista ajankohtaisista asioista.

Professoriliiton tilaisuudessa Tieteen päivillä 9.1.2025 liiton puheenjohtaja Teija Laitinen, Vuoden professori 2025 Heidi Kuusniemi ja liiton toiminnanjohtaja Tarja Niemelä.

Professoriliitto edistää professorien mahdollisuuksia ja edellytyksiä toimia tiedeyhteisöjen johtotehtävissä

Edustimme myös johtoasemassa olevia. Suuri osa liiton jäsenistä toimii esihenkilö- tai muissa johtotehtävissä.

Yliopistojen johtosääntöjä on muutettava niin, että tiedekuntaneuvosto tai vastaava monijäseninen toimielin valitsee dekaanin tai että valinnan tekee tiedekuntaneuvoston esityksen perusteella yliopiston rehtori

tai hallitus. Yliopiston dekaanin, vararehtorin ja rehtorin tulee olla professoreita.

Järjestimme Sivistysalan kanssa Akateemisen johtamisen seminaarin loppuvuonna. Aiheena oli tutkimuksen turvallisuus.

Professoriliiton paikallis-
toiminnan aktiiveja
liiton paikallistoiminnan
kehittämisseminaarissa
Hirvihaarassa Mäntsälässä
21.5.2025.

Professoriliitto vahvistaa paikallista toimintaansa

Kannustimme osastojamme olemaan yhteydessä oman alueensa kansanedustajiin ja muihin yhteiskunnallisiin päättäjiin tiedepoliittisten tavoitteidemme toteuttamiseksi.

Kannustimme osastojamme käymään säännöllisesti keskusteluja organisaationsa ylimmän johdon kanssa.

Tuimme yliopistokohtaisten osastojen ja tutkimuslaitos-professoreiden osaston toimintaa taloudellisesti, järjestimme osastojen edustajille paikallistoiminnan

kehittämisseminaarin sekä osastojen puheenjohtajille seminaarin, osallistuimme osastojen järjestämiin kokouksiin ja teimme muutoinkin tiivistä yhteistyötä osastojen kanssa.

Koulutimme ja tuimme professoriluottamusmiehiä. Tavoitteenamme on, että jokaisessa yliopistossa on professoripääluottamusmiehenä Professoriliiton jäsen.

3. Hallinto

Toiminnan perustana on tasapainoinen hallinto

Varmistimme liiton talouden tasapainon jäseniltä perittävillä jäsenmaksuilla sekä sijoitustoiminnan tuotoilla. Taloudellinen kehityksemme oli toimintavuonna vakaata. Suurin osa varsinaisen toiminnan menoista rahoitettiin jäsenmaksuilla, mutta osittain myös sijoitustoiminnan tuotoilla. Rahoitustilanteemme oli hyvä. Liitto valmistelee vuosittain budjetin tukemaan toimintasuunnitelmaa. Liiton talouden ja rahavirtojen kehitystä seurattiin toimintavuoden aikana säännöllisesti.

Sijoitustoimikuntamme toimi hallituksen apuna. Hallituksemme tekee päätökset liiton sijoitustoiminnasta sijoitusstrategiaa noudattaen. Sijoitustoimikunta kokoontui vuoden aikana viisi kertaa.

Palvelimme jäseniämme kaikissa asioissa joustavasti ja nopeasti.

Laadimme liitolle turvallisemman tilan periaatteet.

Liiteosa

Valtuusto

Puheenjohtaja Jukka Pellinen (JY)
Varapuheenjohtaja Anne Juppo (HY)

Osasto	Varsinainen jäsen	1. varajäsen	2. varajäsen
Aalto	Esko Niemi Matti Rossi Virpi Tuunainen	Johanna Moisander Lily Diaz-Kommonen Jorma Skyttä	Jorma Skyttä Johanna Moisander Lily Diaz-Kommonen
HY	Mikko Niemi Olli Norros Jouko Rikkinen Edward Hæggström Mikko Saikku Maria Fredriksson-Ahoma Per Saris	Ismo Dunderberg Hannu Vartiainen Sami Moisiö Sami Moisiö Arto Kallioniemi Hanna Korsberg Sanna Lehtonen	Hannu Vartiainen Ismo Dunderberg Hanna Korsberg Arto Kallioniemi Sanna Lehtonen Arto Kallioniemi Hannu Korsberg
ISY	Pertti Pasanen Marja Laasonen Ritva Kantelinen	Marjut Roponen Antti Haapala Pauli Miettinen	Jopi Nyman Ursula Schwab Arto Salonen
JY	Raija Hämäläinen Mika Lähteenmäki Kari Heimonen	Eija Laakkonen Tommi Kärkkäinen Hanna-Leena Pesonen	Hanna-Leena Pesonen Kari Heimonen Ari Jokinen
LUT	Kirsimarja Blomqvist	Jussi Sapanen	Tuomo Sainio
LY	Timo Aarrevaara	Heli Ruokamo	Suvi Ronkainen
OY	Jari Sivonen Paula Rossi Matti Alatalo	Hanni Muukkonen Ville-Valtteri Visuri Hanni Muukkonen	Netta Iivari Petri Sahlström Ville-Valtteri Visuri
SHH	Kristina Heinonen	Maria Holmlund-Rytkönen	Johanna Gummerus
TAIDE	Tuija Kokkonen	Riikka Stewen	Anne Kauppala
TAU	Juha Vinha Marko Seppänen Johanna Kujala Mari Hatavara	Tuomas Harviainen Pasi-Heikki Rannisto Nelli Piattoeva Jari Stenvall	Ari Visa Lili Kihn Eija Paavilainen Päivi Kymäläinen
TUTK	Tuija Gadd	Jaakko Leppänen	Katri Kärkkäinen
TY	Jyri Vaahtera Johanna Schleutker Joel Kuortti Jani Erola	Antti Aine Rami Vainio Maija Setälä Luis Alvarez Esteban	Ville Leppänen Reima Suomi Pekka Vallittu Timo Knuutila
VY	Teija Laitinen	Merja Koskela	Sami Vähämaa
ÅA	Henrik Grénman Meri Larjavaara	Päivi Salmesvuori Lea Sistonen	Siv Björklund Edvard Johansson

Hallitus

Puheenjohtaja: Teija Laitinen (VY)
Varapuheenjohtaja: Johanna Kujala (TAU)
Varapuheenjohtaja: Markku Vieru (LY)

Jäsen

Petri Lehenkari (OY)
Edward Hæggström (HY)
Eila Lindfors (TY)
Mika Lähteenmäki (JY)
Johanna Moisander (Aalto)
Markus Olin (VTT)
Juha Rouvinen (UEF)
Petri Mäntysaari (Hanken)

Varajäsen

Johanna Ilmakunnas (ÅA)
Jussi Sopanen (LUT)
Rami Vainio (TY)
Taina Rantanen (JY)
Mari Hatavara (TAU)
Leena Rouhiainen (Taide)
Vesa-Pekka Lehto (UEF)
Veli Matti Virolainen LUT

Hallituksen asettamat toimielimet

Työvaliokunta

Teija Laitinen, puheenjohtaja
Johanna Kujala
Markku Vieru
Tarja Niemelä
Raija Pyykkö, sihteeri

Valtuuston työvaliokunta

Jukka Pellinen, puheenjohtaja
Anne Juppo
Tarja Niemelä
Raija Pyykkö, sihteeri

Sijoitustoimikunta

Teija Laitinen, puheenjohtaja
Markku Vieru
Luis Alvarez Esteban
Timo Rothovius
Tarja Niemelä
Anne Lehto, sihteeri

Vaalitoimikunta

Pertti Pasanen (UEF), puheenjohtaja
Johanna Schleutker (TY)
Timo Aarrevaara (LY)
Leevi Mentula, sihteeri

Tekijänoikeustyöryhmä

Johanna Kujala, puheenjohtaja
Antti Aine
Mari Hatavara
Marko Nieminen
Tommi Kärkkäinen
Leevi Mentula, sihteeri

Yliopistodemokratiatyöryhmä

Petri Lehenkari, puheenjohtaja
Jari Stenvall
Jukka Kekkonen
Eila Lindfors
Tarja Niemelä
Raija Pyykkö, sihteeri

Liiton osastot ja osastojen puheenjohtajat

Aalto-yliopisto, Johanna Moisander
Helsingin yliopisto, Edward Hæggström
Itä-Suomen yliopisto, Vesa-Pekka Lehto
Jyväskylän yliopisto, Kari Heimonen
Lapin yliopisto, Markku Vieru
LUT-yliopisto, Jussi Sopanen
Oulun yliopisto, Matti Alatalo
Svenska handelshögskolan, Kristina Heinonen
Taideyliopisto, Petteri Salomaa
Tampereen yliopisto, Marko Seppänen,
1.7. alkaen Nelli Piattoeva
Turun yliopisto, Luis Álvarez Esteban
Tutkimuslaitokset, Tuija Gadd
Vaasan yliopisto, Merja Koskela
Åbo Akademi, Johanna Ilmakunnas

Tilintarkastajat ja toiminnantarkastajat

Riku Kärnä, KHT, tilintarkastaja
Risto Ekholm, KHT, varatilintarkastaja
Kari Toiviainen, KTL, toiminnantarkastaja
Pasi Leppänen, KHT, varatoiminnantarkastaja

Acatiimin toimitusneuvosto

Leena Kurkinen, jäsen
Juha Rouvinen, jäsen

Liiton lausunnot

- Professoriliiton viestit Risto Murron vetämälle kasvutyöryhmälle, 10.1.2025
- Professoriliiton lausunto sivistysvaliokunnalle Suomen Akatemiasta annetun lain muuttamisesta, 24.2.2025
- Professoriliiton lausunto Valtioneuvoston selonteosta julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2026–2029, 13.5.2025
- Professoriliiton lausunto sivistys- ja tiedejaostolle valtion talousarviosta vuodelle 2026, 21.10.2025

Liiton mediatiedotteet

- Vuoden Professori 2025 Heidi Kuusniemi torjuu satelliittipaikannuksen häirintää, 9.1.2025
- Åbo Akademin lomautukset olisivat toteutuessaan märkä rätti yliopistoyhteisön kasvoille – eivät toisi pidempikestoista ratkaisua, 14.2.2025
- Professoriliitto ja Tieteentekijät: Kasvun edellytykset ovat koulutuksessa ja tutkimuksessa, 29.8.2025

Liiton tilaisuudet

- Tieteellisesti ja yhteiskunnallisesti vaikuttavaa tutkimusta & Vuoden Professorin julkistaminen, 9.1.2025, Helsinki
- Kevätseminaari, Tiedeperusteista kasvua ja hyvinvointia, 25.4.2025, Helsinki
- Webinaari: Eläkeinfo, asiakaspäällikkö Jaana Stenman (Keva), 15.5.2025
- Paikallistoiminnan kehittämisseminaari, Hirvihaaran kartano, 21.–22.5.2025
- Webinaari: Häirintäyhdyshenkilökoulutus liiton aktiiveille, koulutus- ja kehittämisasiantuntija Leena Könkkölä (TJS Opintokeskus), 6.6.2025

-
- Webinaari: Postliberal Higher Education in the United States, professori Brendan Cantwell (Michiganin yliopisto), 2.10.2025
 - Professoriliiton osastojen puheenjohtajien ja professori-luottamusmiesten neuvottelupäivä, Helsinki, 9.10.2025
 - Webinaari: Academic Freedom Index – What does it tell us about the Academic Freedom?, professori Katrin Kinzelbach (Institute of Political Science, FAU Erlangen-Nürnberg), 14.11.2025

Osallistuminen kansainvälisiin työryhmiin, elimiin ja tilaisuuksiin

- Higher Education and Research Standing Committee (HERSC) kokous, Bryssel, 12.–13.3.2025
- Pohjoismaisten yliopistosektorin ammattijärjestöjen vuosittainen kokous, Vaasa, 10.–12.6.2025
- Higher Education and Research Standing Committee (HERSC) kokous, online, 20.–21.10.2025

Liiton edustus

Akava

Akavan liittokokousedustajat

Raija Pyykkö, vars. edustaja (kevätliittokokous)

Tarja Niemelä, vars. edustaja (syysliittokokous)

Akavan hallitus

Tarja Niemelä, varajäsen

Akavan viestintäverkosto

Leena Kurkinen, jäsen

Akavan jäsenhankkijoiden verkosto

Raija Pyykkö, jäsen

Akavan kv-yhdyshenkilöt

Raija Pyykkö, jäsen

Akavan tutkimusverkosto

Raija Pyykkö, jäsen

Akavan seniorityöryhmä

Aatos Lehtinen, jäsen

Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry

Hallitus

Tarja Niemelä, läsnäolo- ja puheoikeutettu

Yliopistoneuvottelukunta

Tarja Niemelä, puheenjohtaja

Raija Pyykkö, varajäsen

Vakava ry

Hallitus

Tarja Niemelä, jäsen, varapuheenjohtaja

Raija Pyykkö, varajäsen

Yliopistoryhmä

Tarja Niemelä, jäsen, vetäjä

Raija Pyykkö, jäsen

Leevi Mentula, jäsen

Leena Kurkinen, jäsen

Valtioryhmä

Leevi Mentula, jäsen

Koulutusryhmä

Raija Pyykkö, jäsen

Sivistysala ry:n työryhmät

Pääneuvotteluryhmä

Tarja Niemelä, jäsen

Palkkausjärjestelmän kehittämistyöryhmä

Tarja Niemelä, jäsen

Määräaikaistyöryhmä

Tarja Niemelä, jäsen

Koulutustyöryhmä

Tarja Niemelä, jäsen

Muut

Työsuuhdekeksintölautakunnan korkeakoulujaosto

Jukka Heikkilä, jäsen

Tarja Niemelä, varajäsen

Tekijänoikeusneuvosto

Leevi Mentula, varajäsen

Avoimen tieteen rahoitusryhmä

Petri Mäntysaari, puheenjohtaja

Tohtorikoulutuspilotin seurantaryhmä

Johanna Moisander, jäsen

Tutkimuseettisen neuvottelukunnan strategiatyöryhmä

Johanna Kujala, jäsen

Professoriliiton henkilökunta

Leena Kurkinen, VTM, KTM (2022 alkaen)
Anne Lehto, merkonomi, talousvastaava (2019 alkaen)
Leevi Mentula, OTK, työsuhdepäällikkö (2022 alkaen)
Tarja Niemelä, OTK, VT, toiminnanjohtaja (2016 alkaen)
Raija Pyykkö, TtT, järjestöpäällikkö (2005 alkaen)
Mia Rikala, FM, merkonomi, järjestösihteeri (2015 alkaen)

Sidosryhmätapaamisia

Yliopistot ja tutkimuslaitokset

- Taideyliopisto, 12.2.2025, 15.5.2025
- Itä-Suomen yliopisto, 15.5.2025
- Tulanet, 6.10.2025
- Svenska handelshögskolan, 7.10.2025
- Lapin yliopisto, 10.11.2025
- Akateemisen johtamisen seminaari, 14.11.2025
- Korkeakoulujen ja tiedelaitosten johdon seminaari, 26.–27.11.2025

Muut keskeiset sidosryhmät

- Tieteen päivien vastaanotto (järjestäjänä OKM), 8.1.2025
- Business Finland, 9.1.2025
- Suomen Akatemia, 27.1.2025, 18.8.2025
- JUKO ry:n 30-vuotisjuhlat, 28.1.2025
- Eduskunnan sivistysvaliokunta, 25.2.2025
- Unifi, 12.3.2025, 18.8.2025
- Työ- ja elinkeinoministeriö, 6.10.2025
- Opetus- ja kulttuuriministeriö, 8.10.2025

PROFESSORILIITTO
PROFESSORFÖRBUNDET
FINNISH UNION OF UNIVERSITY PROFESSORS

www.professoriliitto.fi